

اهمیت آموزش در صنعت توریسم

*چیزا شاطری

عضو هیئت علمی رشته باستانشناسی، دانشگاه شهرکرد

مقدمه:

نظر به اهمیت توریسم در اقتصاد کشورهای در حال توسعه، نیاز شدید به توجه بیشتر به توسعه منابع انسانی و داخل کردن آن در طرحهای مربوط به توریسم به عنوان یک الویت را توجه مینماید. آموزش از ارکان اصلی توسعه پایدار گردشگری است و موفقیت آینده ی مدیریت گردشگری پایدار، به اجرای اصولی مواردی همچون تربیت افراد، ارائه آموزش و آگاه سازی و هشدارهای عمومی به مشاغل مرتبط با گردشگری بستگی دارد و از آنجا که گردشگری یک فعالیت خدماتی است و افراد در مشاغل مختلف و در سطوح متفاوت، آن را ارائه می کنند توجه به آموزش و ارتقا سطح فرهنگی و اعتقادی آنان یکی از رموز اصلی تضمین جات فرهنگی هر کشور به شمار میرود.

اجرای آموزش و بهسازی فکری و فرهنگی نیروی انسانی سبب میشود تا افراد بتوانند متناسب با فرهنگهای بیکانه برخورد داشته، موارد مثبت را اخذ کرده و موارد منفی را به کناری بنهند به دیگر مضمون واردکننده فرهنگ دیگر کشورها به ویژه کشورهای غربی نباشند بلکه هر یک به نوبه خود طلاهادر خط مقدم صادرات فرهنگی هرز و بوم خود به دیگر کشورها به شمارآیند. بنابراین آموزش و بهسازی فرهنگی منابع انسانی در صنعت توریسم، کوشش مداوم و برنامه ریزی شده به وسیله مدیریت برای بهبود ارتقاء سطوح فرهنگی و آگاهی اجتماعی و حتی سیاسی مذهبی افراد مرتبط با توریسم است. در این مقاله علاوه بر بیان نقش آموزش منابع انسانی و اهمیت و ضرورت آن، به آسیب شناسی صنعت توریسم با رویکرد جنگ نرم پرداخته خواهد شد و در همین راستا پیشنهاداتی را جهت مبارزه با واردات بی رويه فرهنگهای بیکانه در قالب تقویت بنیه و توان فرهنگی، سیاسی، مذهبی و اجتماعی نیروهای مستعد ارائه خواهد شد.

گردشگری

مردم طی قرنهای برای دستیابی به سلامت به مسافرت میپرداختند. از یونانیان و مصریان باستان که در چشمهها و حمامهای آب گرم جمع میشدند، تا اروپائیان و امریکائیان قرن 18 و 19 که به چشمههای آب معدنی و استراحتگاههای دورافتاده میرفتند به این اجد که بیماریهایی مانند سل را علاج کنند. درایران دوره تاریخی و پیش از حضور اسلام، بر اساس شواهد و مدارک چنین به نظر میرسد که اهمیت چندانی به سفرهای فرهنگی، علمی و حتی پزشکی داده نمیشد اما با پذیرش اسلام از سوی ایرانیان و گرویدن به این آئین مقدس، توجه به نص صریح قرآن و تأکیدهای فراوان بر دانشاندوزی و کسب علم، باعث رونق هرچه بیشتر سفرهای فراخیزی شد. آیه شریفه "اطلبوا العلم حتی بالحصین" از مهمترین و مشهورترین آیات است که نه تنها به علم اندوزی بلکه بر برون نگرایی برای طلب علم تأکید میورزید. واجب بودن سفر حج برای افراد مستطیع نیز از دیگر دلایل گسترش سفرهای برون هرزی در دوره اسلامی بود که تأثیر بسیاری در تبادل فرهنگی میان سرزمینهای اسلامی داشت.

طبیعی است که در خلال سفرهای انجام شده میان مسافران و میزبانان آنها در هر منطقه رابطه های متقابل و چند وجهی شکل میگیرد. لذا از دیرباز همراهی میزبانان مذهبی و فرهنگی برای صادرات و واردات و تبادلات فرهنگی مناطق مختلف جزء لاینفک این سفرها بود امری که امروزه با عنوان صنعت توریسم فرهنگی از آن نام برده شده و از مهمترین و کارآمدترین صنایع جهانی به شمار میآید. هر دو طرف این معادله در خلال این ورود و خروج فرهنگ فعال بوده و هیچک نقش منفعل ندارند اما نکته اینجاست که هر طرف سعی در به عمده داشتن نقش مؤثرتر در این رابطه دارد چرا که این مسیر یکی از سملترین و تأثیرگذارترین مسیرهای فعالیت در حوزه صادرات فرهنگی محسوب میشود و هر کشور متناسب با جذابیتهای گردشگری و نوع گردشگران خود، سعی در ارتقاء سطح بهرهوری در صادرات فرهنگی خود داشته و از هر فرصتی جهت تبدیل هر گردشگر به سفیر فرهنگی خود به اقصی نقطه دنیا مینماید باید در نظر داشت که این امر با کمترین سرمایهگذاری و بیشترین میزان بازدهی صورت خواهد گرفت.

در بحث گردشگری و توسعه ی توریسم، ایران نیازمند اقدامات اساسی می باشد. یکی از این اقدامات، بررسی دقیق فرصتها و تهدیدها در صنعت توریسم است تا برنامه ریزیهای دقیق این صنعت با ذهنی گشاده، برنامه های کوتاه مدت و درازمدت تنظیم گردد چرا که ایران علمی الرغم دارا بودن ظرفیتهای و پتانسیلهای شناخته شده بی شمار فرهنگی و معنوی عرصه را در این جدال فرهنگی خالی گذارده و راه را برای ورود فرهنگهای بیکانه گشوده است.

در این پژوهش سعی شده تا به راهکارهای اساسی جهت برون رفت از این مشکل و رسیدن به سطح مطلوبی از صادرات فرهنگی از طریق آموزش بهینه به منابع انسانی فعال در این حوزه اشاره شود.